

Négy nap és három éjszaka

Szenteste volt.

A fiatal sebészgyakornok reggel szorongva érkezett meg az osztályra. Még három hónap sem telt el munkába állása első napja óta. Fiatalon dobták be a mélyvízbe. Máris több műtétet és még több éjszakai ügyeleti szolgálatot tudhatott maga mögött, mint egykori évfolyamtársai. Ma mégis szomorú volt az előtte álló négy nap első reggelén. Nem volt még egyetlen olyan karácsony sem, amelyet ne családi körben, nem a fenyőfa illatában töltött volna el. Nyomasztotta a kórház zárt világába történő kényszerű bezárása.

Négy nap és három éjszaka! Kimondani is szörnyű! Volt ugyanis egy íratlan szabály a sebészeti osztály életében. Az olyan ünnepeken, amikor a családok együttléte a legfontosabb, az egyedülálló orvosnak kellett vigyázni a betegségük miatt hazamenni nem tudó emberekre. Az ifjú doktor még nőtlen volt. Kárpótlásként a szilveszterrel és az újév első napjával szabadon rendelkezhetett. De hol van az még?! A szenteste előtti nappal csendes volt. A 100 ágyas osztályról az elmúlt napokban sokan hazamentek. Többségük végleg, néhányan a katonaságnál is szokásos eltávozásra. A bennmaradt betegek körüli teendőknél: kötözésen, az infúziók és a gyógyszerek elrendelésén, a feltétlenül szükséges transfúziókon és az adminisztráción már rég túl volt a fiatal orvos. Szűk szobájában üldögélt a kis fekete-fehér "Junoszty" televízió előtt, de nem tudott figyelni az ünnepi műsorra.

Minél jobban közeledett az esti vizit ideje, annál feszültebb, lámpaláziasabb lett. Mit mondjon ma este a kórtermekben? Hiszen ez mégsem egy szokványos rutinjárat ágytól ágyig. No, meg ráadásul van egy kórterem, ahol még nehezebb lesz. Ki nem hagyhatja. Már rég besötétedett. Az éjszakás nővérek órák óta megjöttek. Telefonon meg is kérdezték, hogy nem megy-e vizitelni? Tovább nem halogathatja az elkerülhetlent.

Összeszedve minden erejét kilépett az orvosi szobából, izgalmában talán csak általa észrevehető remegő hangon üdvözölte az ápolónőket:

- Kezit csókolom. Kívánok önöknek szép, Boldog Békés Karácsonyt! Sajnálom, hogy az év legszebb estéjén itt kell lenniük, de magukat legalább vigasztalhatja az a tény, hogy holnap reggel hazamehetnek, míg én csak december 27-én este. És ha már így alakult, akkor dolgoznunk is kell. Menjünk vizitelni!

Az egy szuszra elmondott rövid szónoklat a vártnál jobban sikerült, úgy tűnt, a nővéreknek is tetszett. Elindultak. Az egyik ápolónő kezében tálca: gyógyszerekkel. Főként fájdalomcsillapítók, altatók - éjszakára leginkább ezekre van szükség. A másik kezében vizitfüzet, az orvoséban a legfrissebb laboratóriumi és röntgenvizsgálatok leletei.

Az ifjú sebész a nővérszobai "beszédének" sikerén felbuzdulva minden kórteremben boldog karácsonyt, a jövő évre pedig kórházmentességet, azaz gyógyulást és jó egészséget kívánt. Egyre biztosabb lett a hangja, megszűnt a szokatlan remegés, amelyet az első ágyaknál még érzett. De egyszer csak odaért. Az elé az ajtó elé. Megtorpant.

Zavarát leplezendő, elkezdte rendezgetni a kezében lévő leleteket.

- Azt hiszem, nem rakták rendesen sorba a laborpapírokat - szólta lesütött szemmel.

- De hiszen kétszer is átnéztük, doktor úr! - válaszolta az idősebb nővér.

- Igaz, bocsássanak meg, kérem, ez a különleges nap - úgy látszik - figyelmetlenné tett.

- A csalás nem sikerült. Az időhúzási taktika csődöt mondott. Be kellett lépnie. Az orvos halkán nyitotta ki az ajtót. Abban reménykedett, hogy az itt fekvő beteg alszik. De nem.

Az ablak melletti ágyról lesoványodott, de még mindig gyönyörű, 33 éves nő pillantott az ajtó felé. Éjjeli szekrényén kis gyertya égett, egy vázában fenyőág. A beteg tökéletes ápoltság benyomását keltette, nem kiabáló smink is volt sokat szenvedett, szép arcán. És ma a parfüm is más. A doktor, a férfiak többségéhez hasonlóan, nem volt nagy szakértője a nők illatosítóinak, de az elmúlt napok, hetek viziteinél ezt a különösen kellemes, de mégis diszkrét

felhőt még nem érezte az ágy körül. Bár a beteg minden nap gondosan ügyelt arra, hogy még mozgó jobb kezével - biztosan nem kevés erőfeszítés árán - széppé és ápolttá tegye magát. A bal felső végtagja már élettelenül feküdt mellette. A legrosszabb indulatú csontszarkóma tette bénává. Testében már mindenütt ott fészkeltek a gyógyíthatatlan betegség áttétei. Mosolygott és halk, kellemes hangján kisegítette a zavarában megnémult orvost.

- Boldog karácsonyt, doktor úr és önöknek is, nővérek!

- Köszönöm, köszönjük, magának is, Ildikó! - hebegte a 24 éves ifjú.

- Doktor úr - folytatta a beteg -, lenne egy kérésem!

- Parancsoljon!

- Ha befejezte a vizitet, és nincs már dolga a többi beteg körül, jöjjön vissza hozzám!

- Nagyon szívesen.

Az orvos nem tudta, hogy válaszában vajon észrevette-e Ildikó a félelmet? Próbálta a lehető leghatározottabban és legnyugodtabban tagolni a nem könnyű ígéretet.

A vizit folytatódott. Nem voltak már sokan a hátralévő kórtermekben. A nővérek segítségét megköszönve szobájába ment, és hirtelen jött ötlettel táskájába tett egy üveg pezsgőt és két poharat. Amikor magával hozta reggel a palackot, arra gondolt, ha semmi gond nem lesz az osztályon, éjfél körül megiszik egy pohár pezsgőt nagy magányában, aztán meg a hátralévő napokban is egy-egy pohárral, így négy nap múlva az üveg is kiürül, és a Karácsony is elmúlik.

Most azonban a kórterem felé tartott, és valahogy megérezte, hogy nem mehet üres kézzel.

A szép beteg ugyanazzal a mosollyal fogadta.

- Doktor úr, szeretnék valamit kérni!

Az orvos gyomra megint görcsbe rándult, arra gondolt, hogy most a gyógyíthatatlan kórról kap kérdéseket. Hiszen mindketten tudták: Ildikó a végstádiumban van. Még soha nem került ilyen helyzetbe. És ráadásul egy gyönyörű fiatal nőnek kell megmondania, hogy bizony már nem lehet túl távoli a halál. És mindezt első karácsonyi ügyeletében!

Rettegéséből a meleg, bársonyos alt hang zökkentette ki.

- Ez év tavaszán én láttam és hallottam magát a televízióban, a "Ki mit tud" döntőjében. Akkor még nem tudhattam, hogy később személyesen is megismerhetem. Nagyon tetszett, ahogy énekelt. Szeretem az operát. Karácsony este van. Énekeljen nekem valamit! Egyedül vagyok ebben a kórteremben, másokat nem zavarunk. Kérem! Nagyon szeretném élőben is hallani önt!

Az orvos döbbenetben állt.

- No, üljön már ide az ágy mellé egy székre, és csak halkan! Tudom, hogy erős hangja van, de belátom, hogy itt most csak visszafogottan lehet dúdolgatni. De nekem úgy is nagyon fog tetszeni.

Az ifjú sebésznövendéknek hirtelen eszébe jutott a kezében szorongatott táska, amelyet most a szomszédos ágyra tett és kinyitott.

Elővette a pezsgőt és a két poharat.

- Ildikó! Itt most valóban nem lehet hangosan énekelni és inni sem szabad. De mi most mind két szabályt megszegjük. Maga már kívánt nekem boldog karácsonyt, most rajtam a sor. Azzal az "énekes sebész" - a "Ki mit tud" után ezt a nevet adták neki munkatársai és a betegek - óvatosan kibontotta a pezsgőt, félig töltötte a két vizespoharat, segítette Ildikónak ülő helyzetbe kerülni és jobb kezébe adta az "ünnepi kelyhet".

Egy széket az ágy mellé húzott, leült és koccintottak.

- Boldog Karácsonyt! - mondták szinte egyszerre. Ezután az orvos átnyújtotta a kért ajándékot. Sokáig és sokfélét énekelt. Ildikó hálás szemmel hallgatta. Éjfél is elmúlt már, amikor a beteg elszenderedett. A doktor csendesen elpakolta a poharakat és a pezsgőt, elfújta

a gyertyát és lábujjhegyen kiosont a kórteremből. Szobájába ment, aludni próbált, de a könnyek még sokáig nem engedték szemhéját lezárulni.

A következő két estére is jutott még a pezsgőből, a dalokból és az áriákból is. A szörnyű kórról egyetlen szó sem esett a hosszú ügyelet alatt.

December 27-én este - négy nap után aztán - az orvos hazamehetett. Hősies szolgálataért kollégái megengedték, hogy legközelebb csak január 2-án jöjjön dolgozni. Belépett Ildikóhoz.

- Most egy néhány napig nem leszek, így az idén már nem találkozunk. No, de majd jövőre! - próbálkozott rosszul játszott könnyedséggel vidámságot csalni a nő arcára.

Az egyre sápadtabb beteg szája szegletében azonban csupán egy alig észrevehető, de hálás mosoly jelent meg.

- Köszönöm ezt a gyönyörű karácsonyt! Boldog új évet, doktor úr!

- Én is köszönöm, Ildikó! Talán még soha nem volt ilyen szép karácsonyom.

A "Boldog új évet" viszontkívánni azonban már nem futotta erejéből. Gyorsan kifordult a kórteremből, nem akarta, hogy a nagybeteg észrevegye a legurulni készülő könnycseppet elhomályosult szeme sarkában.

Január 2-án reggel sietősen lépett be az osztályra. Első útja - még nagykabátban - Ildikó kórtermébe vezetett. Fiatalos lendülettel lépett be az ajtón. Az ágy üres volt.

Dr. Szabó Gyula (Forrás: Családorvosi Hírmondó)

~~~~~

Dr. Szabó Gyula, a nyíregyházi kórház sebésze, elsőként végzett hazánkban nyaki érműtéteket. A művészetek szinte valamennyi ágát művelte; prózai és verses kötetei jelentek meg, hegedült, színjátszó kört szervezett. Fiatalon veszítettük el.